

KIRSAL ALANLARIN TASARIMI VE DÜZENLENMESİ

Harita Müh. Bölümü

2016 yılı TARIM VERİLERİ

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2016 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de **ekilen ve dikilen tarım alanı 23 milyon 763 bin hektar**, **çayır ve mera arazileri dahil toplam tarım alanı da 38 milyon 380 bin hektar** olarak belirlendi.
- Tarım alanlarının yüzde 40,58'ini tahıllar ve diğer bitkisel ürünleri, yüzde 10,55'ini nadasa bırakılan topraklar, yüzde 2,10'unu sebze bahçeleri, yüzde 0,01'ini süs bitkileri, yüzde 8,67'sini uzun ömürlü bitkiler ve yüzde 38,08'sini de çayır ve meralar oluşturdu.

Bölge	Bölgelerin Yüzölçümleri (km ²)	Tarım alanlarının bölge içindeki oranları (%)
Doğu Anadolu Bölgesi	165.436	10%
İç Anadolu Bölgesi	163.057	27%
Karadeniz Bölgesi	143.537	16%
Akdeniz Bölgesi	122.927	18%
Ege Bölgesi	93.139	24%
Marmara Bölgesi	67.306	30%
G.D. Anadolu Bölgesi	59.176	20%

Bölgelerin yüzölçümleri ve tarım alanlarının bölge yüzölçümüne oranları

BÖLGELERE GÖRE TARIM ÜRÜNLERİ

www.ahmetaydin.com.tr

NOT: HER TARIM ÜRÜNÜ BULUNDUĞU NOKTADA DEĞİL BULUNDUĞU BÖLGEDE EN ÇOK YETİŞTİRİLMEKTEDİR.

İHRAÇ ETTİKLERİMİZ

- Fındık,
- Antepfıstığı,
- Pamuk,
- Tütün,
- Kuru Üzüm,
- K.İncir,
- K.Kayısı,
- Haşhaş
- Zeytin

İTHAL ETTİKLERİMİZ

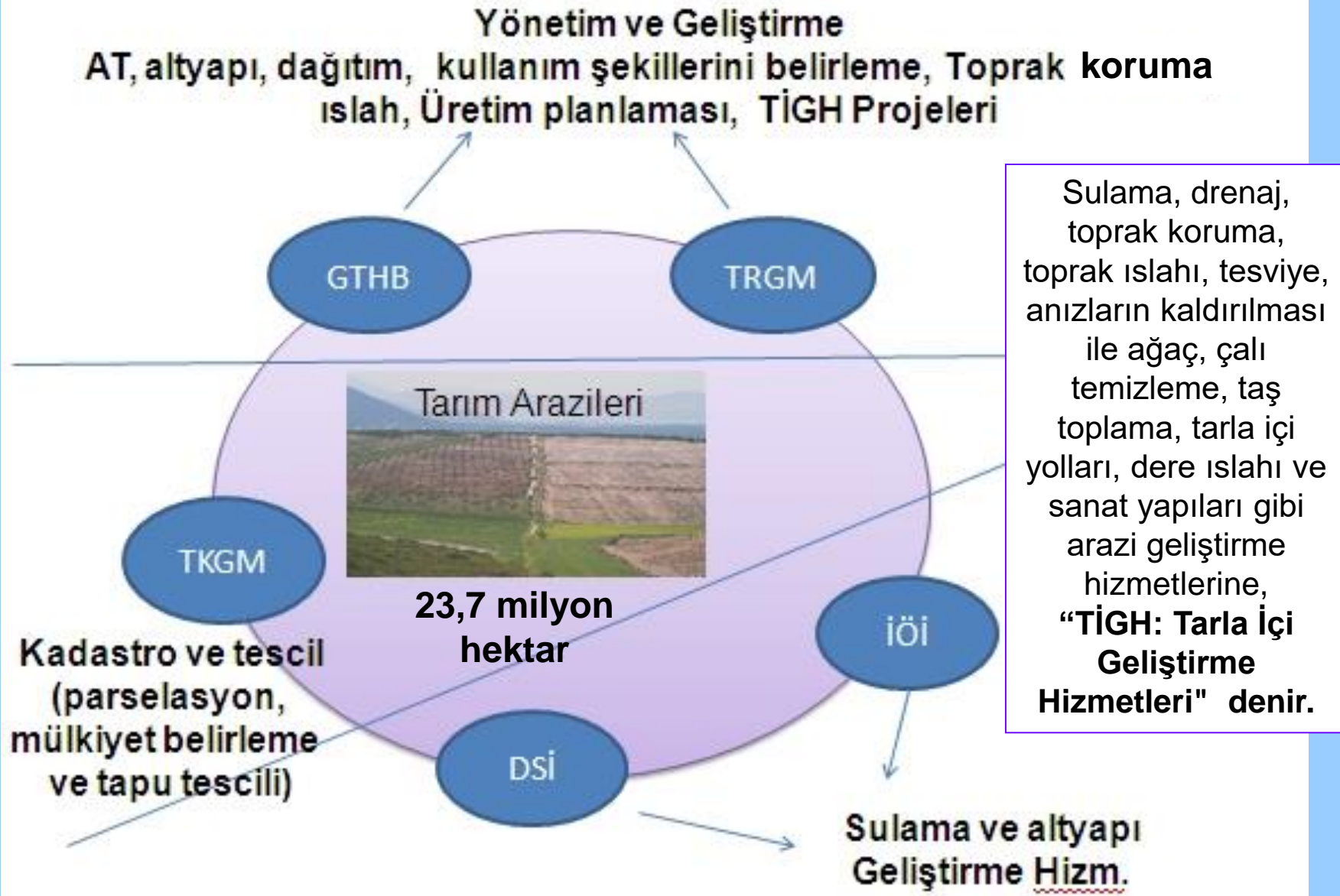
- Pirinç,
- Kahve,
- Kakao,
- Muz,
- Kivi,
- Ananas,
- Hindistan cevizi,
- Hurma

TÜRKİYE'DE ARAZİ YÖNETİMİ

- Nüfusumuzun % 25'i kırsalda yaşamakta ve nüfusun yarısına yakını topraktan geçinmektedir. (Gelişmiş ülkelerde temel prensip kırsalda yaşayan nüfusun % 10'u aşmamasıdır.)
- Ülkemiz, dünyada toprak rezervi kalmayan 19 ülkeden biridir.
- Araziler yeterince korunamamakta ve amaç dışı kullanım artmaktadır.
- Toprak koruma politikaları ve stratejileri yetersizdir.
- Arazi kullanım planları yapılamadığından toprak koruma ve geliştirme tedbirleri alınamamaktadır.
- Plansız yerleşim ve çarpık sanayileşme verimli alanları tehdit etmektedir.
- Ülkemizde arazi yönetimin dağınık bir yapı arz etmektedir
- Arazi ile ilgili çok sayıda kanun ve kurum görev yapmaktadır.

- Ülkemizde, başta Anayasa ve Medeni Kanun'da olmak üzere, farklı kanun, kanun hükmünde kararname (KHK), tüzük, yönetmelik, yönerge ve genelgelerde araziyle ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Bunlardan kanun, KHK ve tüzükler “kural koyucu”; yönetmelik, yönerge ve genelgeler ise ilgili mevzuatın uygulanmasına “yol gösterici” düzenlemelerdir.
- Ülkemizde araziyle doğrudan ilgili 88 adet yasa, KHK ve tüzüğün bulunduğu tespit edilmiştir. Ancak, araziyle ilgili dolaylı hükümler içeren mevzuat ve araziye yönelik faaliyet yürüten kurumların yetki ve sorumluluklarını belirleyen kuruluş yasaları bu sayıya dâhil değildir. Bunların da dikkate alınması halinde düzenleme sayısı 300'ü bulmaktadır.
- Ülkemizde araziye yönelik faaliyet yürüten 55 kurum bulunmaktadır. Başbakanlık ve 9 farklı bakanlığın altında, merkez teşkilatları genellikle genel müdürlükler şeklinde yapılandırılmış olan bu kurumların büyük bir bölümünün taşra teşkilatı bölge ve il müdürlüklerinden oluşmaktadır (Çete ve Yomralıoğlu, 2009).

Sulama, drenaj, toprak koruma, toprak ıslahı, tesviye, anızların kaldırılması ile ağaç, çalı temizleme, taş toplama, tarla içi yolları, dere ıslahı ve sanat yapıları gibi arazi geliştirme hizmetlerine, "TİGH: Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri" denir.

TARIM

Canlıyı toprak ve hava ortamında çalıştırarak organik madde üretme ve kıymetlendirme işlemidir. Gerek hayvanlar gerek bitkiler kendi kendilerine toprak ve hava ortamının kendilerine sağladığı imkanlardan faydalanarak üretim yapabilirler. Ancak bu üretim nesillerinin devamından öteye gidemez. Bu üretimin tarım niteliğini kazanması için insan idaresi esastır. Tarım kavramı ise insan müdahalesi açısından ele alınırsa tarımsal faaliyet olarak tanımlanır.

TARIMSAL FAALİYET:

Toprağı ve tohumu kullanarak bitki ve hayvan ilkel maddelerini üretmek ve üretilen bu maddeleri yarı veya tam işlenmiş halde insan faydasına sunmaktır.

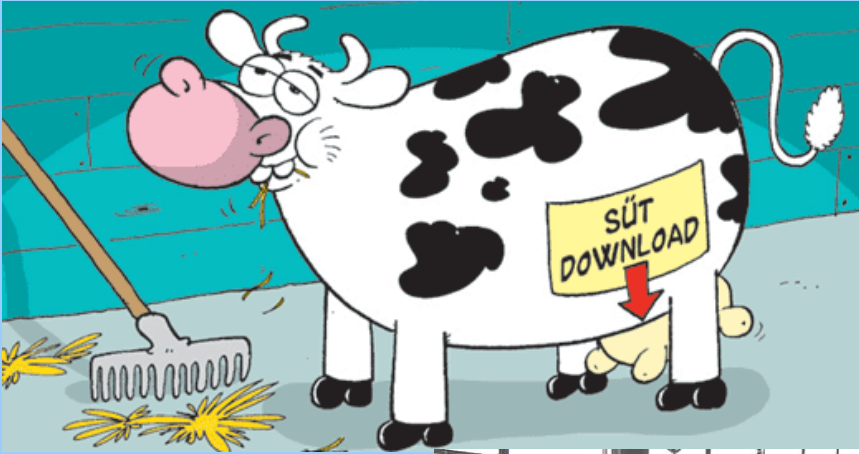
Tarımsal üretimin miktar ve kalitesi toprak ve çevre şartlarına bağlıdır. Bu bağıllık bitkisel üretimde doğrudan hayvansal üretimde ise dolaylıdır.

TARIMSAL ÜRETİM 3'e ayrılır.

1. Bitkisel Üretim
2. Hayvansal Üretim
3. Gıda Teknolojisi ve Endüstrisi

VERİM:

Tarım arazisinin
birim alanında elde
edilen ürün
miktarıdır.

Tarım; kırsal kalkınmanın lokomotifidir.

Sürdürülebilir kırsal kalkınma için de toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi ve verimli kullanılması şarttır.

- **Bunun için de**
 - *Verimliliği artırıcı **kamu yatırımları** (Sulama, Toplulaştırma, vb **tarımsal altyapı hizmetleri**)*
 - ***Mekanizasyon ve teknoloji kullanan işletme yapısı,***
 - ***Hedef odaklı (Pazar-sanai-ihracat) üretim***
 - ***Daha fazla üretim ve yüksek gelir***
 - ***Huzurlu ve Canlı kırsal yaşam önem taşımaktadır.***

TARIMSAL ALTYAPI HİZMETLERİ

(Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen hizmetler)

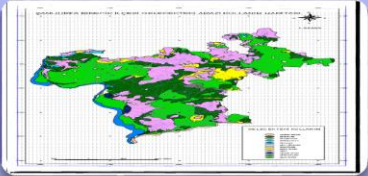
Arazi Topplulaştırması

Sulama ve TİGH

Arazi Islahı ve toprak muhafaza tedbirleri

Arazi Kullanım Planlaması

İşletmelerin Modernizasyonu

TARIMSAL ALTYAPI HİZMETLERİ 2023

Arazi Topplulaştırması

2.95 milyon ha

HEDEF

14 milyon ha

Sulama ve TİGH

5.5 milyon ha

HEDEF

8.5 milyon ha

Arazi Islahı ve toprak muhafaza tedbirleri

40 bin ha

HEDEF

600 bin ha

Arazi Kullanım Planlaması

5 il

HEDEF

81 il

İşletmelerin Modernizasyonu

% 25

HEDEF

% 90

BİTKİSEL ÜRETİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

1) COĞRAFİ FAKTÖRLER

- A) Coğrafi Konum
- B) Topoğrafya
- C) Toprak Özellikleri
- D) İklim

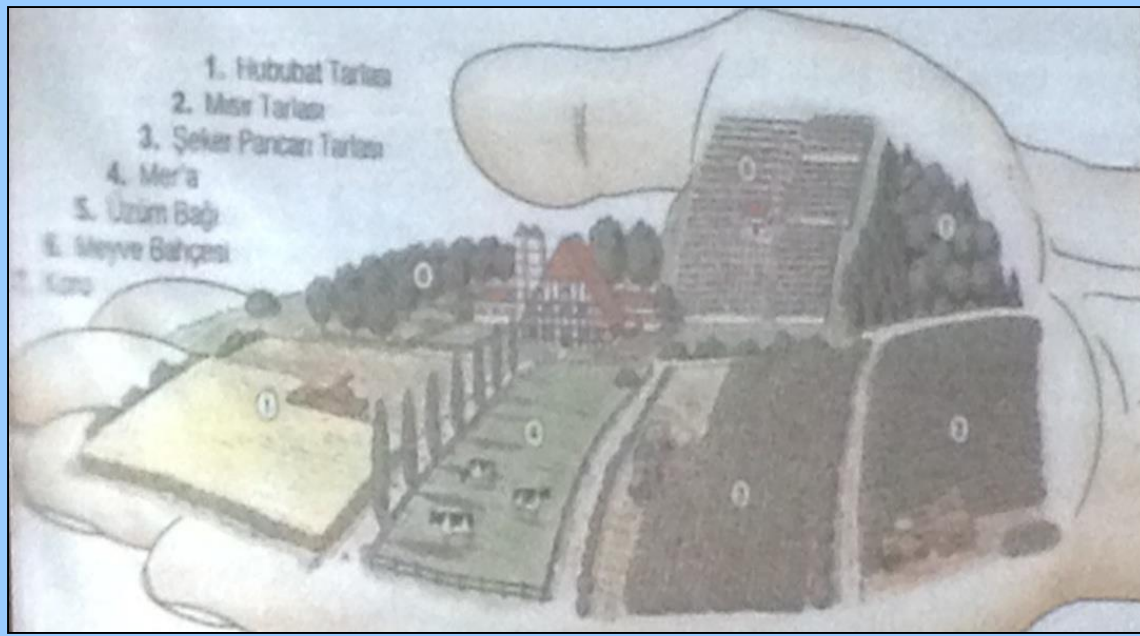
2) TEKNOLOJİK FAKTÖRLER

- A) Sulama
- B) Gübreleme
- C) Zirai mücadele (ilaçlama)
- D) Toprak işleme
- E) İslah edilmiş tohumluk kullanma
- F) Toprak işlemeye yarayan uygun alet ve makine kullanımı
- G) Arazi ıslahı
- H) Teknik Bilgi

3) SOSYO EKONOMİK FAKTÖRLER

- A) Arazi miktarı
- B) Arazi dağılımı ve düzeni
- C) İşletmelerin yapısı
- D) Sermaye ve Kredi şartları
- E) Pazarlama ve değerlendirme durumu

2005 tarih, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun

Amacı 1. maddesinde

Madde 1 –(Değişik: 30/4/2014-6537/1 md.): Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin **çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını** sağlayacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsamı ise 2. maddesinde aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

Madde 2 – (Değişik: 30/4/2014-6537/2 md.): Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, **koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi**, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar.